Visu semju proletarieschi, saweenojatees!

Maksa 6 santimi. (swehtdeenâs 10 sant.).

Strahdneeku Awise

Aboneschanas maksa. Par 1 mehnesi: bej peesuhtischanas Ls 1,30; ar peesuhtischanu . 1,60; uj ahrsemem . 2,80

Sozialdemokratisks laikraksts

Redakzija: Helenes eelâ Nr. 3 Tahkrunis Nr. 46. Runas stundas (darbd.) no 9—11 un no 4—7. Pasta kastite Nr. 4.

Ekspedizija Kantoris Speestuwe: Helenes eelâ Nr. 3. Tahkrunis Nr. 275. Atwehrts no 8—5, swehtdeenâs no 8—10

Sludinajumu maksa: preeksschpusê 30 sant., tekstâ 28 sant., sludinajumu balâ 14 sant. rindina. Darba spehka meklejumeem 6 sant. + 5% sind. nodoklis.

Nr. 191 (355?) Leepajâ, peektdeen, 28 augustâ 1931. g. 13. gads

TAUTAS SAPULZE

swehtdeen, 30 augustâ, plkst. 11 no rihta, Tautas namâ.

Runâs: Saeimas deputati b.b. F. Menders un Bruno Kalninsch par tagadejo politisko un saimneezisko stahwokli, par Saeimas wehleschanam un par tautas nobalsoschanu (5. un 6. sept.).

Kapitalisms nespehj zihnitees ar saweem welneem.

Ministru kabinets sawâ otrdeenas sehdê atkal nolehmis pagarinat par 3 nedelam, t. i. lihds scha gada 16. sept. priwato banku isweso noguldijumu atmaksu eerobeschojumu. Schahds pagarinajums nu noteek jau trescho reisi un wehl nemas naw paredsams waj ar scho pagarinajumu peetiks, waj tas buhs pehdejais. Drihsak leekas, ka pehdejais tas nebuhs, ka bankas wehl ilgu laiku neatwehrs sawus ismaksu lodsinus. Finansu krihse, kuru sahkumâ waldiba leelijâs likwidet pahris nedelu laikâ, tagad turpinas jau tuwi pee diweem mehnescheem un absoluti wehl nekas naw weikts tâs likwidazijai.

Bet — jo krise eeilgst, jo ta kluhst asaka un Latwijas tautsaimneezibas stahwoklis draudoschaks. Ilgâ ismaksu eerobeschoschana atnem weetejeem un ahrsemju kapitalisteem katru ustizibu par muhsu banku droschibu un maksaschanas spehjam. Ahrsemju kapitali tapehz arweenu wehl turpina behgt no Latwijas. Ari weetejee naudineeki sawu naudu, zik tas eespehjams, sahk pahrwest uj ahrsemju bankam un noguldit tur. Lai privatâs bankas waretu atmaksat usteiktos ahrsemju kreditus un 5 proz. no noguldijumeem un tekoscheem rehkineem, tad winas speestas pastiprinatos apmehros atprasit sawus aisdewumus no klienteem. Ar to banku bilanzes pastahwigi samasinas. Noteek tahds kâ lehns priwato banku likwidazijas prozess, kuru labprahtigi isswed paschas bankas. Un jo ilgak schi ismaksu eerobeschoschana noteek, jo schis prozess kluhst asaks.

Wehl kluhmigakâ stahwokli ar to nonahk wisa tautsaimneeziba. Ta paleek gandrihs bes naudas, bes maksaschanas un apgrosibas lihdsekleem. Tapehz naw nekahds brihnums, ka neskatotees uj moratoriju, wekselu protesti un bankroti aug un katrs jaunais mehnesis eesihmê rekordu schai wirseenâ. Tâ scha gada janwarî bij protesteti 24.000 wekseli par 4,5 milj. ls, martâ — 28.000 wekseli par 5,7 milj. ls, maijâ — 31.000 wekseli par 6,5 milj. ls, bet julijâ jau 32.136 wekseli par 7,1 milj. ls. Ar wekseleem sahk operet firmas, kas to agrak nekad nedarija, wekseli eet protestâ usnehmumeem, ko wareja skaitit par solideem. Naw tad ko brihnetees, ka katru deenu slehdsâs fabrikas un tirdsneezibas usnehmumi. Patlaban gandrihs jau puse no leelakâm Rigas fabrikam aiswehruschas sawas durwis un pahrejâs to wehl daris. Wisa saimneezisKâ dsihwe itkâ pamirst. Ari te sahkâs likwidazijas prozess...

Wehl tragiskakâ stahwokli nokluwuschas wispâschakâs tautas masas. Tuhkstoscheem fabriku strahdneeku un tirdsneezibas kalpotaju bes darba ismesti uj eelas. Darbu nekur newar atrast, jo ari walsts pahrtraukusi sawus zelu laboschanas un dselszelu buhwes darbus. Sabeedriskos darbus ari nesarihko. Besdarbneekeem pabalstu nekahdu nedod. Tee padoti pilnigam badam. Bet tai pat laikâ waldibas isweetâ muitu paaugstinaschana dara sawu — dsihwe sadahrdsinas. Pehz ofizialeem statistiskâs pahrwaldes dateem dsihwes dahrdsiba Rigâ augusi schahdi: maijâ (ja 1914. g. peelihdsina 100) ta bij 122, junijâ — 125, julijâ jau 128. Tâ tad „bada kumoss" nepelnoscheem strahdneekeem ar katru deenu kluhst dahrgaks. Ulmana muitas naw paglahbuschas fabrikas no slehgschanas, naw pawairojuschas walsts kases eenahkumus, bet badâ mirstoscheem strahdneekeem uslikuschas tikai jaunus nodoklus par labu spekulanteem un atsewischkeem usnehmejeem...

Schajos apstahkios waretu prasit no waldibas wisleelako rosibu un aktiwitati posta masinaschanâ, eesahkuschâs fabrukuma prozesa apturreschanâ. Bet waldiba, kâ mehs to norahdijam jau „Strahdneeku Awises" 174. numurâ kâ schtrauss meerigi eebahsch galwu smiltîs un gaida, kas notiks. Schajâ kritiskâ brihdî waldibas galwa, Ulmanis, pat nodomajis uj wairakâm nedelam aisbraukt uj Schweizi. Sawâs runâs Ulmanis pasino, ka besdarba neesot un wiss ir tihri smuki un labi. Praktiskâ darbâ mehs neredsam zitus solus, ka walsts ismaksu issneegunu pahrtraukumu slimo kasem, lai tâs ari nowestu bankrotâ, un besruhpigu lemschanu par banku ismaksu eerobeschojumu pagarinaschanu. Tas ir wiss Ulmana waldibas, kas nahza kâ krises apkaroschanas waldibas, darbs krises „glahbschanâ". Bet schis darbs katastrofu tikai paleelina.

Mehs saprotam waldibas pasiwitati un newaribu krises apkaroschanâ. Ta pa dalai ir leekama uj waldibas personu neisweizibu un apstahklu neispraschanu, bet tai ir ari dsilaki eemesli. Daschâm Latwijas jaunkapitalistu un spekulantu aprindam, kam seels eespaids ari uj tagadejo koaliziju, loti patiktos, ka katastrofa kluhtu tik leela, kâ satrihzinatu ari lata kursu. Schee wihri zer tad uj masu posta rehkina wehl wairak eedsihwotees. Tam wehl peeweenojâs otrs motiws. Tagadejâ krise naw glahbjama ar kapitalistiskeem lihdsekleem un uj kapitalistisko prinzipu pamata. Ka mehs to jau aprahdijam „Strahdn. Awises" 178. numurâ, — scho finansu krisi ir eespehjams eerobeschot tikai tad, ja walsts peespeedu kahrtâ apweeno priwatâs bankas un pahrnem to wadibu sawâs rokâs. Bet tas nosihmê eerobeschot priwato iniziatiwi un nazionaliset bankas. Uj to nu tagadejâ Ulmana kapitalistiskâ waldiba naw spehjiga. Tapehz schi tragiskâ newariba.

Jaunais maksajumu eerobeschojumu pagarinajums dod mums wisskaidrako peemehru par to, ka kapitalistiska waldiba ar kapitalistiskeem lihdsekleem nespehj wairs krisi pahrwaret, bet tikai to padsilinat. Krise, kuru, solijâs likwidet pahris nedelu laikâ, tagad turpinas mehnescheem ilgi. Latwijas tautas masam 3. un 4. oktobri ir ta leelâ laime paschâm kertees pee krises atrisinaschanas. Tâs war ar sawu balsoschanu radit saeimâ tahdu wairakumu, ka kapitalistiskâs Ulmana waldibas weetâ war nodibinatees strahdneeziska sozialdemokratu waldiba, kas nebaidisees no banku nazionaliseschanas, slehgto fabriku pahrnemschanas walsts rokâs un darbu turpinaschanas. Ikweens strahdneeks un darba zilweks tapehz lai gahdâ, ka schahds wairakums nodibinatos.

Waj tas naw issmeekls?

(„Str. Aw." spezialsinojums).

Rigâ, 27. aug. Mehs jau wakar sinojam, ka soz.-dem. partijas zentralâ komiteja un Latw. arodbeedribu zentralbirojs eesneedsis waldibai prasibas, atteezibâ uj besdarba nowehrschanu. Tagad tautas labklahjibas ministra weetneeks Pabehrs isteizees, ka waldiba septembra mehnesî peeschkirshot sabeedrisko darbu sarihkoschanai Rigâ 6000 latu, Leepajâ 3000—4000 latu un apmehram tik pat daudz ari Daugawpilî. Bes tam ministra weetneeks solijees greestees pee waldibas, lai peeschkirtu wehl jaunus kreditus besdarba apkaroschanai.

*

Pabehrsa paskaidrojumos skaidri ispauschâs tas gars, kahdu kultiwê Ulmanis, kursch Durbê pehz Meierowiza mahtes peeminekla atklahschanas tautas sapulzê teizis, ka Latwijâ par besdarbneekeem neesot ko runat! Ulmanis eedomajees lihdsigi kristigeem basnizkungeem, ka wisi tee, kuri stahw paschreis bes darba — ir slinki un klaidoni. Sawads tomehr ir schis ministru presidenta apgalwojums. Waj tad pateescham winsch isnemot lauzineeku bekonu neko zitu nespehj saredset? Kamehr Latwijâ paschreis jau skaitâs ap 20,000 bes darba esoschu strahdneeku — waldibas galwa nirgajâs par teem un pasaka: mums besdarbneeku naw! Tas ir issmeekls! Tâ pat kâ issmeekls ir ari tee nelaimigee jantimi, kurus waldiba wisschehligi wehl tagad tikai gatawojâs peeschkirt besdarba posta masinaschanai! Te teescham waretu prasit wairak skaidribas un atklahtibas. Alberings jau atkal gahdâ miljoneem latu, lai uspirktu puhdeschanai labibu, lai peebahstu leelo lauksaimneeku makus, bet tuhkstoscheem badâ mirstoscheem strahdneekeem atrod tikai pahrs tuhkstoschu latu, un uj teem pascheem wehl jagaida. Strahdneeki! Redsat, kâ rihkojâs ar juhsu beedreem, kuri palikuschi bes darba un nonahkuschi bada postâ! Tos wehrtê semak par bagato lauzineeku labibas puhru un bekonu. Strahdneeku wajadsibam naudas naw, bet bekonam gan jau sadsihs, ja ne zitadi, tad Ulmanis isgudros kahdu jaunu akzises likumu, waj, warbuht, atkal nahks ar muitu paaugstinaschanas projektu.

Tas ir nedsirdets isaizinajums — to strahdneezibai japeenem un jagahdâ, lai schahdai zuhku un labibas politikai reis par wisâm reisem pahrwilktu strihpu. To war isdarit pate strahdneeziba ar sawâm wehleschanu sihmitem oktobra mehnesî. Nost tahdu politiku, kura iseet uj strahdneezibas badâ mehrdeschanu!

Tredjunijas peeteikuschas jaunai waldibai nesaudsigu oposiziju.

Tredjuniju generalpadomes, strahdneeku partijas ispildkomitejas un strahdneeku partijas parlamenta komitejas kopigâ konferenzê treschdeen peenemta resoluzija, kurâ waldibai peeteikta nesaudsiga oposizija kâ parlamentâ tâ ari ahrpus ta. Konferenze atsina par pareisu to strahdneeku partijas ministru rihzibu, kas atteikuschees peedalitees jaunâ waldibâ.

Politiskâs aprindâs domâ, ka Makdonalda usaizinajumam, pabalstit jauno waldibu, sekos ne wairak kâ 40 strahdneeku partijas deputati. Daschi pat domâ, ka schis skaits nepahrsneegs 20.

Pazelt nodoklus, newis samasinat besdarba pabalstus.

Anglijas tredjuniju padome patlaban isstrahdâ likumprojektu par eenahkuma nodokla paaugstinaschanu, lai tahdâ kahrtâ sagahdatu lihdsekkus besdarbneeku pabalsteem. Scho likumprojektu tredjunijas grib eesneegt parlamentam kâ atbildi uj waldibas prejekteto besdarbneeku pabalstu samasinaschanu.

Jaunâs **waldibas taupibas programa**, ko patlaban galigâ weidâ isstrahdâ ministru kabinets, sawos galwenos wilzeenos lihdsinajees tai programai, kas bija par teeschu zehloni strahdneeku waldibas krischanai. Leelako dalu no summas, kas nepeezeeschama budscheta isbalanseschanai, paredsets eeguht newis jaunu nodoklu, bet gan eetaupijumu zelâ. Galwenee eetaupijumi tiks eeguhti, samasinot besdarbneeku pabalstus. Besdarbneeku pabalstus samasinâs par apm. 10 proz. Prahwu eetaupijumu walsts isdewumu budschetâ jaunâ waldiba zer ari eeguht, samasinot walsts eerednu, to starpâ ari ministru, algas. Algu samasinajuma maksimums buhs 20 proz.; tahlak paredsets samasinat ari deputatu algas. Leelaki eetaupijumi tahlak paredseti paschwaldibu budschetos.

Jaunâs waldibas taupibas programu, kâ ari jauno nodokla projektu zels preekschâ parlamentam 8. septembrî. Kâ Reuters sino, starp zitu paredsets paaugstinat eenahkumu nodokli, kâ ari akzisi uj alkoholiskeem dsehreeneem. Newar buht schaubu, ka jaunee likumprojekti atdursees uj leelu pretestibu parlamentâ; oposizijâ buhs wisu partiju ekstremisti. Sagaida, ka jaunâ waldiba demisionês wiswehlakais ap Seemas swehtkeem. Bet daschâs politiku aprindâs walda ari domas, ka nazionalâ waldiba paliks pee walsts stuhres lihdz pat jaunâ budscheta peenemschanai, proti — lihdz nahk. gada aprilim. Lta.

Swehtdeen, plkst. 3 deenâ, S.S.S. Leep. nod. sportlaukumâ

Lejas - Kursemes

Strahdn. sporta swehtki.

Plascha fiskulturas programa.

Pirmo reisi! Motozikletistu sazihkste Pirmo reisi!

Masu wingroschana. Rokballes spehles.

Swehtku sarihkojums ar balli

Tautas namâ, plkst. 8 wakarâ.

Gahjeens atees no Tautas nama plkst 2 deenâ.

Eeeja: Ls 1.— un 0.50, Tautas namâ Ls 0.50. Now. kom.

Pehdejee notikumi.

(„Str. Aw." spezialsinojumi.)

Tikai puse eeklubs universitatê

Rigâ, 27. aug. Universitates sekretariats paschreis beidsis sakahrtot aspirantu luhgumus. Pawisam eesneegti 2276 luhgumi, bet brihwo weetu ir tikai 1175, tâ tad katram otram aspirantam buhs japaleek aiz augstskolas durwim. Pirmee konkursa pahrbaudijumi latweeschu walodâ notiks jau riht.

Br Hoffi islihgusschi

Rigâ, 27. aug. Kâ sino, br. Hoffi panahkuschi islihgumu ar starptautisko banku. Par weenoschanos neko tuwak wehl neispausch, jo islihgums japastiprina Dresdenes bankai Berlinê.

Wehtra Rigas juhrmalâ

Rigâ, 27. aug. Rigas juhrmalas peekrastê wakar wakarâ sahkâs seemelu wehtra, kura peenehmâs lihdz 9—10 ballem stiprumâ. Wehtra pahrsteigusi juhrâ wairakus welkonus ar prahmjeem un bureneekus, kuri zeetuschi awariju. Diwi prahmji norauti un palikuschi juhrâ ar peezeem zilwekeem.

Apschaudischanâ ar kontrabandisteem

Rigâ, 27. aug. Iluksstes robeschap. apgabalâ peenahkta leelaka kontrabanda. Netahlu no Waiwarinu mahjam robeschsargi pamanijuschi diwus wihrus ar smageem saineem, kuri dodas Polijas wirseenâ. Robeschsargi dewuschi brihdinajumu schahweenus, bet ari kontrabandisti atbildejuschi ar schahweeneem. Beidsot tee nosweeduschi sainus un aisbehguschi. Sainos atrasts leelaks daudsums bumbeeru.

Somijas peekrastê manewrê 12 spirta „kreiseri".

Somijas juhras polizijas preekschneeks isteizees „Soumen Sozialidemokraatti" lihdsstrahdneekam, ka spirta kontrabandistu kugu skaits Somijas peekrastes tuwumâ patlaban peeaudsis uj 12 ar apm. 2 milj. litru leelu spirta krawu. Zihna ar kontrabandisteem esot wisai gruhta, jo eestahschu rihzibâ esoscho sargkugu skaits esot pahrak neezigs. „Ajan Sana" sino, ka weens no spirta kontrabandisteem, t. s. „spirta keisars", eegahdajees 18 jaunas kontrabandistu laiwas, kuras atbilst „spirta kara" jaunakâm prasibam. Wispahr nowehrojams, ka kontrabandisti sawâm wajadsibam sahk leetot leelakâs un ahtrakâs motorlaiwas.

Zihnai ar besdarbu:

Jaluwidè wirsstundas, masgadejo darbs un jaatlaisch wisi, kam ir zitu eenahkumi!

Treschdeen notika Polijas ministru kabineta sehde, kas bija speziali weltita besdarba jautajumam. Waldiba skatija zauri saimneezifkàs komitejas isstrahdatàs teses, kà ari schim jautajumam weltitàs apspreedes atsinumus. Saimneezifkà komiteja pehz wairaku mehneschu ilgas besdarba problemas pehtischanas nahkusi pee slehdseena, ka zihnai ar besdarbu wajadsigs:

1) likwidet wirsstundas, jo tanis usnehmumos, kurus apskatijusi komiteja, noskaidrots, ka ap 24 proz. strahdneeku nodarbinati wirsstundàs. Schis wirsstundu darbs buhtu atstahjams besdarbneekeem.

2) eerobeschot masgadejo darbu par labu gimenes tehweem. Komiteja konstatejusi, ka daudsos usnehmumos masgadejo strahdneeku skaits sneedsas pee 30 proz. Usnehmeji tos labpraht nodarbina, jo tee sanem tikai 30—50 proz. no pilnas strahdneeku algas.

3) eerobeschot tahdu strahdneeku nodarbinaschanu, kureem ir ari ziti eenahkumu awoti. Komiteja daschos ruhpneezibas rajonos noskaidrojusi, ka ap 25 proz. strahdneeku ir semes ihpaschneeki.

Tahlak komiteja atsinusi, ka radikalu lihdsekli besdarba apkaroschanai, darba laika samasinaschanu lihdz 3—4 deenam nedelà. Usnehmumos, kas darbojas 24 stundas nepahrtraukti, waretu ceweest 4 mainas ik ar 6 darba stundam. Komiteja atsihst, ka schee lihdsekli naw wisur peeleetojami pehz weena schablona, bet gan rehkinotees ar ihpatnejeem apstahkleem. Patlaban pabalstu sanemot tikai ap 30 proz. besdarbneeku. Wajadsigo lihdsekku eeguhschanai komiteja starp zitu leek preekschà stahtees pee stingras nodokku peedsihschanas, jo nodokku maksataji patlaban walstij ir paradà ap 1 miljardu slotu.

Politiskà nedroschiba rada smagas gruhtibas Eiropas saimneezibai.

Eiropas saimneezisko leetprateju komiteja tagad peegreesusees tirdsneezisku — politisko jautajumu apspreeschanai. Sinojumà, kuru leetprateju komiteja isstrahdajusi Paneiropas konferenzei, kà dsird, buhschot aisrahdits uz gruhtibam, kahdas Eiropas saimneezifkàs organisazijas darbam radot politiskà nedroschiba un sawstarpejà neustiziba. Tàpat buhschot aisrahdits, ka kopsch 1927. gada wispasaules saimneezifkàs konferenzes Eiropas tirdsneezisku-politiskais stahwoklis neween naw uslabojees, bet turpina weenmehr pasliktinaties. Ari Anglijas teeschàs sarunas ar 8 Eiropas walstim par muitas likmju paseminaschanu, kà dsird, praktiski wehl nemaz neesot sahkuschàs. Lta.

Gatawojas saschaurinat pensiju likumu.

Tautas labkl. min. notika organisaziju pahrstahwju apspreede par instrukziju pensiju likuma treschai daàai. Schi daàa atteezàs uz sinatneekeem, mahkslineekeem un literateem, kà ari uz lauksaimneezibas organisaziju, kooperazijas un slimo kasu darbineekeem. Lauksaimneezibas, lopkopibas un kooperazijas pahrstahwji pastahweja uz to, ka likums tulkojams saschaurinoschà nosihmè. Proti, ar instrukziju buhtu nosakams, ka pensionejami tikai augstakee „idejiskee" kooperazijas un lauksaimneezibas organisaziju darbineeki, t. i. tahdi, kas „ideju" teeschi propagandè un ispilda „direkzijas" funkzijas. Maschinrakstitajai, kantoristam waj strahdneekam, kas strahdà kooperazijà, neesot nekas kopejs ar kooperaziju. Ari no slimo kasu darbineeku skaita buhtu isslehdsami wisi semakee kalpotaji un strahdneeki. Pat slimo kasu apteeku darbineekeem neesot nekà kopeja ar slimo kasem. Kindsuls bihstas, ka gadijumà, ja sem darbineekeem saprastu ari strahdneekus un semakos kalpotajus, tad eestahtos komunistu laiki, kad wisi bijuschi „towarischtschi."

Weenigais, kas no apspreedes dalibneekeem aisstahweja strahdneekus un semakos kalpotajus, bij slimo kasu pahrstahwis Jul. Treimanis. Winsch norahdija, ka likumà naw nekahda peeturas punkta saschaurinoschai tulkoschanai un ja apspreedes wairakums „melno kaulu" grib isslehgt no pensiju likuma, tad winsch usnemas muhsu „Slawenà" senàta lomu, kas sawà laikà kapus pahrwehrtis par lauksaimneezibas nosari. Tà kà likums runà par algoteem darbineekeem, tad pensijas teesiba ir wisseem teem, kureem organisazijas maksà algu.

Ari dep. dir. Sihlis bij tajàs domàs, ka no pensiju likuma buhschot jaisslehdz strahdneeki un amatneeki. Kooperazijas, lauksaimneezibas organisaziju un slimo kasu darbineekeem jaissaka wisasakais protests pret teesmem likumu tulkot saschaurinoschà nosihmè un pret lauksaimneezibas pahrstahwju nodewigo rihzibu.

Tautas sapulzes.

Swehtdeen, 30. augustà.

Preekulè, plkst. pus 2, pamatskolas sahlè. Runà **Briksch kis** un **E. Iwanows.**

Asitè, pagasta namà, plkst. 5 deenà. Runàs **Brikschkis** un **E. Iwanows.**

Kalwenè, plkst. 12 deenà, — **Skara, Petrowitsch.**
Rudbarschos, pl. 4 deenà — **Skara, Petrowitsch.**
Gaweesè, muischà, 12 deenà — **A. Rudewizs.**
Wirgà, pee pag. nama, 3 deenà — **J. Rudewizs.**
Dselssgalè, plkst. 11 deenà — **J. Wischna.**
Nikrahzè, plkst. 3 deenà — **J. Wischna.**
Skrundà, pee kooperativa, pl. 1 — **P. Lejinsch.**
Sirnos, pee koop., plkst. 4 — **P. Lejinsch.**
Wehrgalè, tautas namà, 2 d. — **M. Rosentals.**
Medsè, pag. namà, 5 d. — **M. Rosentals.**
Aispute, Zelgawas eelà 6, 1/26 — **Fr. Mendes.**
Planizè, plkst. 11 d., — **Grundmans** un **Pumpurs.**
Iwandè, plkst. 3 d. — **Grundmans** un **Pumpurs.**

6. septembri.

Waltaikos, pl. 12 deenà — **J. Wischna.**
Seeksatè, plkst. 3 deenà — **J. Wischna.**
Dunalkà, plkst. 1 deenà — **A. Rudewizs.**
Ruzawà, Paurupè, 12 deenà, — **M. Rosentals.**
Popè, plkst. 3 deenà — **M. Rosentals.**
Rahwà, plkst. 1 deenà — **P. Lejinsch.**
Aisterè, plkst. 4 deenà — **P. Lejinsch.**
Wezpili, Lahnos, plkst. 12 — **R. Dreifelds.**
Wezpili, Ilmajà, plkst. 4 d. — **R. Dreifelds.**
Tadaikos — 12 deenà — **K. Grundmans.**
Krotè, — 4 deenà — **K. Grundmans.**
Aprikos, 1 deenà — **Skara, Stirbowizs.**
Saleenà, plkst. 4 deenà — **Skara, Stirbowizs.**
Aisputes pag. 12 deenà — **J. Kriksmanis.**
Laschas pag., plkst. 3 deenà — **J. Kriksmanis.**

Sez.-Dem. partijas sakarneeku eewehribai

Wiseem partijas sakarneekeem peesuhrita no Zentr. komitejas wehleschanu literatura: broschuras, ussaukumi un plakati. Gadijumà, ja kahds no buhtu sanehmis, nekawejoschi sinot Leepajà, pasta kastite 4, b. Stenderim.

Eekschseme.

Jonatanam — 4 gadi pahrmahzibas namà.

Aisswakar kara teesà turpinajàs Jonatana un Soldaka prahwa. No rihta lihdz plkst. 1 p. p. eksperti sneedsa sawus slehdseenus. Tad sahkàs partu disputs. Prokurors atsina apsuhdsibu par peerahditu un peeprasija Jonatanam 5 g. pahrmahzibas namà, bet Soldakam 1. g. zeetumà.

Plkst. 4 teesa aisgahja apspreestees un plkst. 8 pasludinaja spreedumu.

Apsuhdsetais Jonatans atsihts par wainigu un sodits ar 4 g. pahrmahzibas namà, eeskaitot 6 mehn. eepreekschejà apzeetinajumà pawadito laiku. Bez tam J. isslehgts no armijas un winam jasamaksà peesawinato mantu wehrtiba Ls 10,637. Otrs apsuhdsetais Soldaks sodits ar 6 m. zeetumà, scho sodu nosaziti atlaischot.

Jonatans lihdz teesai atradàs brihwibà, bet pehz spreeduma pasludinaschanas winu tuhlit apzeetinaja.

Peeschkirti krediti jaunu ehku isbuhwei.

Latwijas hipoteku bankas padomes sehde atwehleja hipotekarikus aisdewumus 4 jaunu dsihwojamu ehku nobeigschanai un Wines krehslu ruhpneezibas eerihkoschanai Rigà. Bez tam hipoteku bankas padome peenehma pahrskatu par peeschkirteem krediteem masaku ehku isbuhwei daschadàs Latwijas pilsehtàs. Pawisam krediti peeschkirti 50 gadijumos, no teem 4 ruhpneezibas usnehmumu isbuhwei.

Tautas nobalsoschanas kworuma jautajumu islems nahkoscho treschdeen.

Zentralàs wehleschanu komisijas pagahjuschà sehdè palika neislemts jautajums par kworuma noteikschanu tautas nobalsoschanà. Pehz garàm debatem palika diwi warianti, ka kworuma noteikschana atstahjama zentralai wehleschanu komisijai un ka to nosaka walsts presidents. Schi jautajuma galigai islemschanai nolikta otra sehde — nahk. treschdeen.

Muitas eenahkumi samasinas.

No 3. lihdz 22. augustam muitas departaments eenehmis tikai 1,859,541 ls, t. i., par 1,428,900 ls masak, kà paredsets budschetà. Julija mehnesi muita dewa jau ap 600,000 ls teelu istrukkumu.

Rigas pilsehtas lombardà aisdewumi pateelinas.

Pilsehtas lombards issneedsis no 1. janw. lihdz 1. aug. aisdewumus pret kihlam par 1,900,000 ls, pret 1,400,000 ls pag. gadà tani pat laikà.

Atlaunota kugneeziba pa Wentu.

Uhdens lihmena zelschanàs dehl schinis deenàs atjaunota twaikonu satikshme pa Wentu starp Wentspili un Kuldigu. Tagad isdewees eepludinat Wentà ari winas peetekàs sastrehguschàs stenzeles.

Eekschejà zelu aisnehmuma propagandeschanai islaidìs wairakus plakatus.

Finansu ministrija paredsejusi bez jau godalgoteem eekschejà zelu aisnehmuma plakateem islaist ari zitus propagandas plakatus, kurus iswehlès no sazensibà eesneegteem projekteem.

Grobinas pilsehtas

6 kl. pamatskolà sch. g. 29. augustà plkst. 10 skolenu pahrbaudijumi wisàs klasès, kà ari wasaras darbu israhdischana. Tai paschà deenà un laikà ari jaunu skolenu peerakstischana. 31. augustà sch. g. plkst. 10 paidagogu padomes sehde. Mahziba sahksees wisàm klasem sch. g. 1. septembri plkst. 9.

Skolas pahrsinis.

Dsehdas kaas.

— Wainode. Pehz pusotra gada atklahta sahdsiba. Wainodè dsihwojoscham Natanam Kiels pag. gada sahkumà tika nosagti no darbnizas wairaki pahri kurpju. Sahdsibu tikai tagad isdewàs atklaht, pee kam par wainigu israhdijàs 31 gadu wezais wainodneeks Jahnis Bikschis. Pee wina wehl atrada daschus kurpju pahrus.

— Jaunawas paschnahwiba wirsneeka dsihwokli. Wakardeenas nakti Annas eelà 2, kahda karawihra dsihwokli ar rewolwera lodes bruhzi deninos, bez dsihwibas, isgehrbusees welà, atrasta 21 g. w. Alise Kaleja. Notikuma eemeslus noskaidro kriminalpolizija, kopà ar kara eestahdem. Karawihram, kura dsihwokli jaunawas lihki atrada, pagaidam uslikts mahjas arests. Jaunawas wezaki dsihwo Koknesè.

Par notikuscho gadijumu ar Aliji Kaleju sino, ka wina aisswakar no darba pahrnahkusi ap plkst. 6 un wehlak atkal isgahjusi. Pehz tam mahjàs wairak neatgreesusees.

Šinis grūtos laikos — prieciga vēsts!

„JLGA"

20 gab. 32 sant.

nupat izlaistie Akz.-Sab.
A. G Rūtenberg
jaunie ievērojamie papirosi

Viens mēģinajums pārliecinās
Jūs par viņu labumu!

Ap pusnakti kahda smagàs artilerijas mašinegu dsihwokli Annas eelà 2 norihbejis schahweens. Tas ari eeradusees palihdsiba no Sarkanà krusta, kà israhdijàs, ka ta leeka, jo pehz ahrsta konstatejuma no galwà eeschautàs lodes nahwe eestàjusees pehkschni.

Wehl tomehr naw gluschi noskaidrots, waj nawa isdarijusi paschnahwibu.

— Saschauts welosipeda jaglis. Pampalu pag. wez. polizijas kahrtibneeks Gustaws Ronaws kopà ar pagasta aissargeem Rudolfa Meeru un Jahni Zirzeni 24. aug. sagubstijuschi welosipeda sahdsibà peenahkto 18 g. w. Oswaldu Wediti. Pakarà, ap plkst. 7, wedot apzeetinato welosipeda zagli pa Skrundas un Pampalu zelu, 6-tà km. no Pampalu muischas, Wediktis dewis kahjam sinu un behdsis meschà. Polizists un aissargi tuhlin devuschees behglim pakal, bet kad tas uz wairakkàrtigeem sauzeeneem un 3 brihdinajuma schahweeneem neapstahjees, weens no guhstitajeem schahwis uz schi uz behgoscho sagli. Drihz israhdijàs, ka to kehruši Wediki mugurà, no ka eewainotais nomiris.

Pape. Issikalots slihkonis. Schinis deenàs pee Papes zeema no juhras issikalots lielu wihreescha lihkis. Tà kà tas bija stipri satrunejis, tad gruhti nahzàs to ussihmet. Tas israidìjàs ap 24 g. wezà swejneeka Jahna Puhka lihki. Puhka, kà sinams, noslihka daschus mehneschus atpakal.

Kaunà kooperatiwi zels leelas dsirnawas

Lauksaimneezibas kooperatiwu saweenība „Labklājis" patlaban beidz isstrahdat projektu leelas dsirnawu zelschanai Kaunà. Jaunzelamàm dsirnawàm ahrsemès jau pasuhtitas maschinas. Laikrasts sino, ka sakarà ar paredsamo konkurenzi sagatawojas weselas rindas privatu dsirnawu slehgschana.

*

Kaunà paredz zelt galoschu fabriku. Schi projekta eerosinatajs ir kahds weetejais apaws ruhpneeks. Lr.

Selts un kaisle.

W. Margerita romans.

(32)

Durwis atwehràs — — —

— Nu, jakeet winam, — wina asi ismeta.

Morans apstahjàs, gluschi pahrsteigts.

No pirmà skata winsch jau saprata, ka notizis kas neparasto. To winsch saprata no abu eenemtajàm posam. Momentà winsch atradàs winai lihdsàs.

Kas par leetu? —

Denise jau bija gluschi meeriga.

— Nekas. Dawo kungs isplukši tahdàs labwehlibàs un issaka atsihschanos, kura, ja nebuhtu tik komiska — — —

— Tad? — jautaja Morans, apspeesdams naidu.

— Bet winsch eemaisija schai leetà trescho personu — — —

— Kura eeradàs laikà, — isdwehsa Dawo un pazeltu roku dewàs uz Moransu.

Luhsjens siteenu atwairija un satwehra Dawo lozitawas, tàs zeeti saspeesdams.

Zeeti winà raudsidamees, winsch sazija tam azis:

— Juhs esaet negehlis! — Beskaunigs negehlis! —

— Atlaideet mani, — dwehsa Dawo, — aiz sahpem bahledams. Nebuhsim ormani.

Morans to palaida. Dawo grihlodamees pagahja pahris solus. Winà pamodàs slepkawas instinkts un winsch padomaja par rewolweru un dunzi. Ja winam buhtu lihdz — — — Wina mihla pahrwehrtàs aklà naidà un noswehrejàs to pasudinat. Tikai pazeetibu! — — — !

Morans klusedams norahdija uz durwim.

Dawo to usluhkoja ar jihwako naidu.

— Juhs par mani wehl dsirdeset — — — Redsesim, kursch buhs tas laimigais.

Dawo aiz sawas muguras jau skaitija ap 20 diwkauju. Winsch bij bihstams pretineeks.

— Katrà laikà juhsu rihzibà! — ar ironiju noteiza Morans.

Marse paswanija.

isi peenehma weenaldsigas grimasas.

Dawo salihzis iswilkàs pa durwim.

Palikuschi diwatà, Morans un Marse ilgi luhkojàs weens otrà. Winsch to atsehdinaja schuhpla krehslà un pats nosehdàs lihdsàs.

— Zik winsch brutals! — winsch skali nodomaja.

— Nedomasim wairs par to.

Winsch peezehlàs. Wina noteiza:

— Sehdeet — — —

Wina ustwehra, ka Lusjens dusmojas. Un kas winai bij ko slehpt? — Wina mihli peeleezàs un noglaudija tam galwu, kur weetam jau bij eebiris sidrabs.

— Mulkiti! — wina teiza.

Waj tad teeschàm winsch sewi waretu peelaist domu, ka wina Dawam peegreestu kahdu wehribu? —

— Bet tomehr, — wina ischuksteja, — man bij no wina bailes, kad tas gatawojàs man usbrukt. Bet es nodomaju, ka katru azumirkli juhs warat nahkt — — Un kà juhs winu satwehrât! — Kahds juhs stiprs! —

Morans sajuhsmà raudsijàs dahrgajà sejà, kura tik tuwu bij peeleekusees.

— Denise! — — —

— Mans draugs — — —

— Kamdehl juhs man nedodeet teesibas juhs aissargat weenmehr? — Ar to tipu es tikschu galà. Tikai bihstos, ka jahks runat — — —

Wina jautri eesmehjàs.

— Un ja ari runatu? —

Moransam schkita, ka winsch dsird brihnischkigu musiku.

— Nu, lai tatschu runà! — Waj mehs sawà rihzibà esam eerobeschoti? — Un ko tad mehs daram launu? —

— Denise! — — Denise! — —

Winu luhpas bij loti tuwu, lai nesaweenotos skuhpstà.

II.

Schorschs un Mari Waleffi guleja dsilà rihta meegà tik platà gultà, ka weens otram nemaz neveeskahràs. Jau ilgaku laiku abu nakts meers bij bojats. Winsch schehlojàs par schnaudsoju un pahrleeku beeschu ustrukschanos nerwosà stahwokli; wina — sirga aiz pahrleekas augstakàs pasaules nemeerigàs dsihwes. Isbraukumi, dinejas, opera, rauti, tee wisi pa seemu to redsami nowahjinaja, wina kluwa masasiniga un mozijàs ar besmeegu.

Parasti Waleffs zehlàs septinos rihtà un pirmais gahjeens bij pee duschas, kuras labo eespaidu winsch teeschàm atsina. Tad winsch nodewàs darbam, rehkineem, kombinazijam un pahrrehkineem.

Ar wiseem winsch tika galà apbrihnojami ahtri. Bet schai rihtà pirmà pamodàs un noschahwajàs seewa. Wina klausijàs stundena siteenos: seschi — septini — — astoni. Wina apsweedàs uz otreem sahneem, lai wehl noguletu lihdz eenesis schokoladi un atwehrs logus. Bet winu pahrsteidsa wihzra atraschanàs wehl gultà. Winsch nebij wehl uszehlees? —

Aiskareem zauri lausàs gaisma un azis krehslà aprada. Ar sinkahribu wina peeleezàs sawam Schorscham, paraudsijàs winà un paklausijàs, kà winsch guleja — — Seja bij dseltena un sanemusi elposchana neweenada. Bet winsch tai schkita vairs mehr skaists ar saweem noteiktajeem sejas pauduzeem. Winsch nopuhtàs un kautko murminadams, pakustejàs.

(Turpmak wehl.)

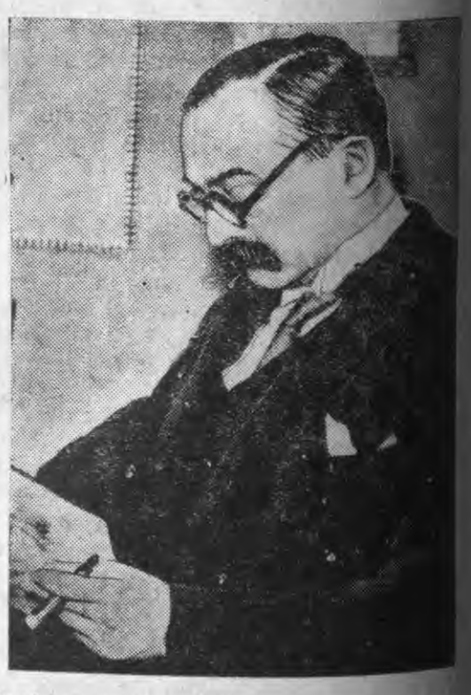

Wehscha slimibu pehtneekam, holandeetim Bendien isdewees atrast lihdzekli, kà noteikt wehscha slimibas sahkuma diagnosi. Atradumam leela nozime wehscha slimibas ahrsteschanà.

Pa kreisi:

Jauna slidlaiwa „Stromzeppelin Delphin", kas agrako 26 kilometru weetâ brauz stundâ 80 kilometrus, pirmâ ismehginajuma brauzeenâ uz Donawas.

Pa labi:

Schinis deenâs pagahja 35 gadi, kopsch tragiskâ nahwê miris modernâs awiazijas tehws Otto Lilientals. Winsch nositâs ismehginot bez motora lidmaschinu.

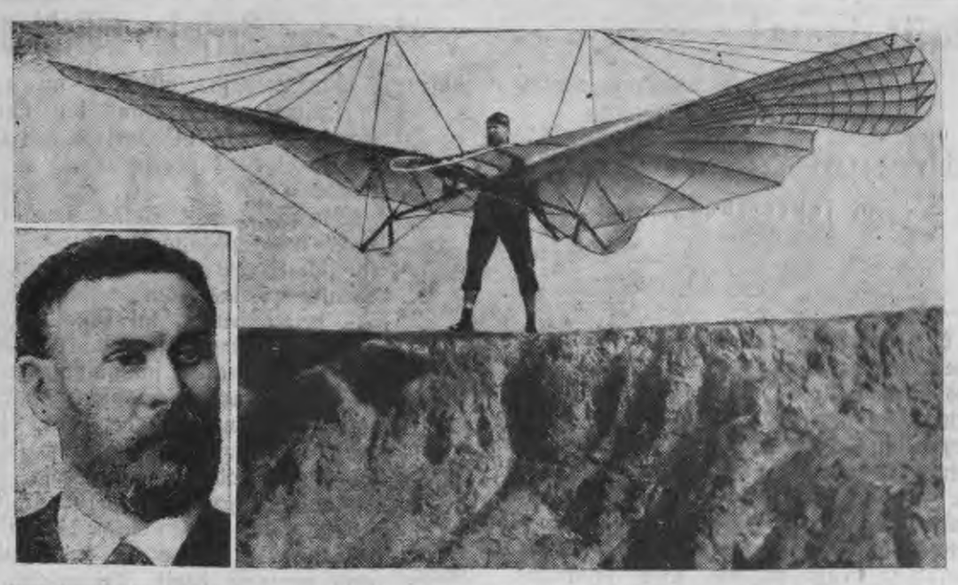

Leepajas strahdneezibas prasibas.

Organizeto strahdneeku apspreede.

Treschdeen Latwijas arodbeedribu zentralbiroja Leepajas nodala bija sasaukusi wisu winâ apweenoto arodbeedribu kopeju walschu apspreedi. Paschreisejais stahwoklis strahdneezibai ir loti smags. Walsts saimneezibas stahwoklis ir nonahzis pilnigâ sabrukumâ. Strahdneeku atlaischanas noteek wisapkahrt un besdarbneeku skaits peeaug taisni katastrofali. Tagadejâ Ulmana waldiba ar wisadeem mehginajumeem naw tomehr spehjusi sawest walsts saimneezibu kahrtibâ un paschreis pilnigi besspehzigi padodas krises uspluhdu wilnim. Weens no strahdneezibas galweneem eegumumeem — slimo kases — apdraudetas, ja walsts neismaksâ likumâ noteiktâs peemaksas un walsts paraugam seko ari privatee usnehmeji, kuri labpraht eetaupa uz slimo kasu peemaksu rehkina. Walstij truhkst lihdseklu, protams, Ulmana waldiba ar weeglu roku mehgina schos lihdseklus eetaupit atkal teeschi uz strahdneezibas rehkina. Wisi schee apstahkli atrada nowehrtejumu kopejo walschu apspreedê, kurâ plaschaki noskaidrojot paschreisejo stahwokli Leepajâ, no kam isreet, ka ari Leepajâ stahwoklis ar katru deenu kluhst launaks. Dselszelu darbnizâs, lai neatlaistu strahdneekus, samasinata darba nedela uz peezâm deenam, protams, atteezigi samasinot ari atalgojumus.

Ari kara ostas darbnizâs usteikts jau teelam skaitam strahdneeku, bet 9. zela eezirkni jau 39 strahdneeki atlaisti. Par darba samasinaschanu sinojumus sneedsa ari no zitâm arodorganizijam.

Bdrs Stirbowizs no darba apgahdes sino, ka jau tagad ir neparasts besdarbneeku pieaugums. Besdarba apkaroschanas komisija pahrrunajusi sabeedrisko darbu jautajumu un konstatejusi, ka schogad darbi walsts eestahdês buhs masaki. Leepajas pilsehtas paschwaldiba isstrahdajusi sabeedrisko darbu projektu par apm. 300,000 lateem, tomehr, ja ari schos lihdseklus dabuhtu no walsts, ar teem wehl ilgi nebuhs eespehjams wisus besdarbneekus apmeerinat.

Pehz debatem peenem b. Dreiselda eesneegto resoluziju, kuru nolemj peesuhtit Leepajas pilsehtas paschwaldibai, waldibai un Latwijas arodbeedribu zentralbirojam. Resoluzija peenemta weenbalsigi:

Latwijas arodbeedribu zentralbiroja Leepajas nodalas sasauktâ arodbeedribu kopejâ walschu apspreedê nostaidrojas, ka Leepajas strahdneezibas stahwoklis wisumâ pasliktinajies. Paredsams leels besdarbs, jo jau tagad daschadâs darba weetâs teek waj nu strahdneeki pawisam atlaisti, waj ari samasinats darba laiks, samasinot, protams, ari darba algas.

Isejot no konstatetâ stahwokla, apspreede usstahda sekoschas prasibas:

1) Apspreede noteikti nosoda waldibas politiku Latwijai wajadsigos dselszelu un zitus peederumus pasuhtit ahrsemês, pee tam wehl beeschi uz loti neisdewigeem noteikumeem. Pasuhtijumus uz ahrsemem war isdot tikai uz teem preekschmeteem, kurus Latwijâ naw eespehjams raschot.

2) Waldibai nekawejoschi jagahdâ par to, lai wisi besdarbneeki tiktu nodarbinati. Jadod wajadsigee lihdsekli paschwaldibam un walsts eestahdem uz weetam, lai tâs waretu sarihkot plaschus wispahrderigus sabeedriskus darbus.

3) Apspreede noteikti protestê pret wisadeem mehginajumeem samasinat algas kâ walsts, paschwaldibas, tâ ari privatos usnehmumos.

4) Slimo kasu grauschanas politika pahrtrauzama, ismaksajot slimo kasem winâm peenahkoschâs un ar likumu nodroschinatâs walsts peemaksas pilnos apmehros.

Apspreede plaschi pahrrunaja ari schtatu samasinaschanas jautajumu un atsina, ka pee schtata samasinaschanas janem wehrâ atteezigo darbineeku materialâ nodroschinatiba.

Pehz plaschâm debatem nolehma dibinat pee zentralbiroja darba apgahdes biroju, kurâ registretu wisus bez darba eesoschos arodbeedribâs organizetos beedrus un ruhpetees par to apgahdaschanu ar darbu.

Daschados jautajumos apspreede weenprahtigi atsina par nepeezeeschamu jau laikus usstahlt agitazijas darba weetam, lai strahdneeziba Saeimas wehleschanâs balsotu par sawu sarakstu Nr. 3.

Apspreedi wadija b. Jankowskis, protokoleja b. Baldonis. Ta noriteja loti dsihwi un leezina par to, ka Leepajas organizetâ strahdneezibâ walda dsihws gars. Schahdu apspreeschu sasaukschana wehlama jo beeschaki. —s.—

„Kerat sagli!"

Dsehrwe. Tahdu sauzeenu sahk peeleetot muhsu pagasta darbwedis, sakarâ ar tâm nelikumibam, kuras winsch ir peelaidis netaisno nodoklu peedsihschanâ, par kurâm jau bija rakstits 172. „Strahdn. Aw." numurâ.

Winsch tagad ir ussinajis zilweku, kursch rakstijis atteezigâ weetâ suhdsibas par wina nelikumigo rihzibu pee nodoklu uslikschanas jaunsaimneekeem uz nekultiwetâs semes, un lai nu nowehrstu no sewis usmanibu, saka, ka rakstitaju wajagot apzeetinat un issuhtit, jo tas musinot jaunsaimneekus, lai nemaksâ nodoklus. Schis kungs „aismirst" tikai peesihmet, ka runa ekt par nelikumigeem nodokleem. Zerams, ka schoreis winam sauzeens: „Kerat sagli!" nelihdsês un ka winsch sanems sodu par sawu nelikumigo rihzibu.

*

23. augustâ pee mums notika tautas sapulze, kurâ b. Wischna apgaismoja muhsu walsts saimneezisko un politisko stahwokli un reisê ar tautas sapulzi, lika ari pamatus soz. dem. strahdn. part. Dsehrwes grupai. Janowehl jaunajai partijas grupai sekmigu darbibu. Pulzet ap sewi muhsu pagasta darba laudis zihnâ par labaku nahkotni.

Grausejs.

Kristigeem uz laukeem neweizâs.

Zihrawa. 23. augustâ zihrawneekeem bija ihsta sapultschu deena. Tani deenâ notika pee mums kapu swehtki un kâ tee beidsâs, tad ahrâ pee kapu wahrteem kapu apmekletajus sagaidija kahds Kristigâs apweenibas „gailis" uslehzis uz zelma, un ussahka sawu politisko agitazijas meldinu. Tikai klausitajeem ta negahja wiss labi pee „duhschas".

Pehz tam pee kooperativa telpam notika muhsu partijas sapulze, kurâ usstahjâs b. Wischna. Wina spehzigo un sakteem bagato runu noklausijâs pee pahrs simtu zilweku un ta atstahja uz wineem paleekoschu eespaidu. Lihdsatwestâ wehleschanu agitazijas literatura tika rautin israuta.

Pehz tam notika atkal otra Kristigâs apweenibas sapulze, kurâ nu usstahjâs „pats" Sandera kgs. Bet tahlu winsch netika sawâ runâ, jo sahka atsknet no wisâm pusem asas un kodigas peesihmes, tâ ka „zeenigtehws" sahka jau skatitees pehz polizista un nekâ prahtiga nepateizis, drihs nobeidsa sawu „tukscho salmu" kuschanu ar smeekleem pawadits. Grausejs.

Nedsirdeta negehliba — iswaroti diwi behrni.

Zeturtdeenas pehzpusdeenâ Aisputes apkahrinê notizis wehl nedsirdets gadijums. Kahds negehlis iswarojis diwas ganu meitenes un pehz tam usbruzis kahdai peeauguschai seeweetei, gribedams ari to iswarot. Pehdejâ tomehr israhdijusi sihwu pretoschanos, tâ kâ negehlis sawus noluhkus naw panahzis. Minetai seeweetei saplehsts apgehrbs, pee kam usbruzejs to sahpigi sadausijis. Newaredams neko isdarit, tas aisbehdsis. Schis gadijums notizis Leepajas-Aisputes dselszela malâ.

Iswarotâs meitenes ir ganes. Weena strahdâ Dunalkas pagastâ un ir 16 gadus weza, bet otra kâ gane strahdâ Zihrawas pagastâ un ir tikai 14 gadus weza.

Negehlis tâm usbrukdams, peedraudejis ar nasi nodurt, ja kleegschot, jeb ja pretoschotees.

Par notikumu sinots polizijai, kura zihtigi meklê noseedsneeku.

Ir sinams pamats domat, ka min. trihs iswaroschanas gadijumi wedami sakarâ ar to iswaroschanas mehginajumu, kas notika Leegu tuwumâ daschas deenas atpakal.

Leels ugunsgrehks Bahrtî.

Bahrtas pagasta Maj-Drullenu mahjâs izsehlâs ugunsgrehks Mikelim Schwigim peederoschâ dsihwojamâ ehkâ. Neskatotees uz to, ka deenu eepreeksch bija lijis leetus, ehka dega kâ lahpa. Truhkla ugunsdsehseju. Tapehz leesmas pahrgahja uz blakus ehkam — wispirms uz klehti un tad lopu kuhti. Drihs ween kluwa skaidrs, ka ehkas neisdosees glahbt no milsigâm leesmam. Tapehz mehginaja glahbt mantas un saimneezibas rihkus, ka ari lopus. Pehdejos wisus isglahba. Weenigi daschadas mantas, kas bija nowietotas dsihwojamâ ehkâ, sadega. Bojâ gahjuscho mantu wehrtiba apm. 400 ls.

Wisas trihs ehkas nodega lihdz pamateem. Saudejumi loti leeli, jo dsihwojamâ ehka nowehrteta uz 4000 ls, lopu kuhts — 600 ls un kuhts — 400 ls.

Sadegušchâs ehkas gan bija apdroschinatas Bahrtas Sawstarpejâ ugunsapdroschinaschanas beedribâ, bet par samehrâ lehtu sumu: dsihwojamâ ehka par 2260 ls, kuhts — 500 ls un klehts par 300 ls.

Kâ israhdâs, tad uguns zehluses mahjas ihpaschneeka Schwiga nolaidibas dehl, jo naw bijis kahrtibâ maises zepla skursteni. Nelaimigajâ deenâ zepta maise, kapehz krahsns kurinata, pee kam dsirksteis eekluwuschas saussajâs behninu telpâs.

Ari Aprikos deg.

Scheit uguns izsehlâs Skrehgu mahjâs, pee kam nodega Ludwigam Fridricham peederoschâ dsihwojamâ ehka, kas atradâs sem weena jumta ar smehdi. Nodegušchâs ehkas faktiskâ wehrtiba 1000 ls, bet ta apdroschinata apdroschinaschanas un transporta akz. sabeedribâ „Latwija" tikai par 600 ls. Ugunij par upuri krita ari daschadi materiali 35 ls wehrtibâ.

Uguns izsclschanâs cemesli wehl naw sinami.

Kahrtejee nemeeri Portugalê likwideti.

Atkal neisdewees apwehrsums.

Hawasa agentura telegramâ no Madrides sneedz sekoschas tuwakas sinas par notikumeem Portugalê: Wakar, plkst. 4 no rihta kahda ziwilistu un militarpersonu grupa okupeja 3. artilerijas pulka, 1. loschmeteju pulka un republikaniskâs gwardes pulka kasarmes. Kareiwji peeweenojâs rewoluzionareem un nozeetinajâs kahdâ parkâ. Artileristi, kas bij panehmuschi lihdz sawus leelgabalus, tuhlin sahka apschaudit San-Schorschas zitadeli un zitas sabeedriskâs ehkas. Albertas aerodromâ lidotaji peebeedrojâs dumpineekeem un pahrlidojot galwas pilsehtu meta bumbas un proklamazijas. Galweno usbrukumu tee wehrsa pret Almadas zeemu Lisabonas tuwumâ un peespeeda tos pehzpusdeenâ padotees, pehz tam, kad wineem bij issihkusi munizija. No lidotajeem, kuri aisbehga ar sawâm lidmaschinam, 3 paguwuschi sasneegt robeschu, bet pahrejee nolaidušchees zemê un apzeetinati. — Cebrauzeji no Portugales stahsta, ka sazelschanâs mehginajumam par eemeslu esot bijusi tureenes garnisona neapmeerinatiba ar jauna kara ministra eezelschanu.

Portugales waldiba oficiali sino, ka pehz Lisabonas dumpja lokaliseschanas dalai, rewoluzionaru isdewees ar lidmaschinam aisbehgt. Tee wairakâs weetâs nometuschi bumbas. Wehlak behgli bijuschi spesti Alenteho pilsehtinâ nolaistees un kapitulet. Dumpineeku posizijas eenehmis waldibas karaspehks. Dala rewoluzionaru padewusees bez notikumeem, bet pahrejo polizija turpina wajat. Waldibas karaspehks tagad pahrwalda wisu galwas pilsehtu. Prowinzê wisur walda meers.

Par wakardeenas notikumeem Lisabonâ Hawass paziņo, ka rewoluzionareem eebruhkot 3. artilerijas pulka kasarmês, schis pulks peeweenojies sazelschanâs kustibai. Drihz pehz tam sahzees waldibas karaspehka usbrukums kasarmem, kurâs dumpineeki bij aisbarikadejuschees. Waldiba esot paguwusi lokalizet nemeerus schis kasarmes rajonâ. Wisâ Lisabonâ uz eelam deschurê republikaniskâs gwardes patrulas ar loschmetejeem. Wehlu wakarâ waldiba izdewusi oficialu paziņojumu, ka ta pilnigi pahrwalda situaziju un ka kahrtiba esot atjaunota.

Madrides laikraksti sino no Wigo, ka cebrauzeji no Portugales stahstot par sazelschanâs kustibu ari Oportâ. Tur tâpat esot sturmetas kasarmes. Robeschschtatâ Walensijâ wakar bij isplatitas baumas, ka Portugales presidents esot nogalinats.

Ko mehs waram no Wines mahzitees.

Mums jastiprina sawa partija!

Wairakos rakstinos man nahzees norahdit uz teem leeleem darbeem, kurus Wines sozialdemokratija ir darijusi behrnu, bahrenu, jaunatnes, truhzigas mahtes un wisas Wines strahdneezibas labâ, gan labu, besmaksas skolu, patwerstnju, sanatoriju, djsemdetaju kliniku, gan labu un weseligu dsihwoklu weidâ. Waretu wehl daudz runat par to paschaisleedsigo un panahkumeem bagato darbu, kuru strahdâ muhsu Austrijas beedri darba tautas labâ. Wiss tas teek weikts, neskatotees uz pilsonu opozizijas jaukschanu un naidu, kuru ta wersch pret scho strahdneezibas preekschstahwju — sozialdemokratu darbu.

Simteem daschadu walstu komunaldarbineeku, un par wisâm leetam strahdneezibas darbineeku, brauz uz sarkano Wini, lai redsetu to leelo darbu, kuru weiz Wines beedri, lai pahrbrauzot mahjâs par to waretu informet sawus beedrus un peeisdewigeem, labwehligeem apstahkleem iswestu ari sawâ semê un sawâs pilsehtâs.

Bet kahdi ir schee apstahkli? Ta ir stipra organizeta strahdneeku schkira. Wina nelaujas eespaidotees no daschadeem „kristigeem" jeb „patriotiskeem" sawu interesschu „aisstahwjeem". Wina nelaujas sewi saschkelt no paradises sludinatajeem — komunisteem, wina isleeto wisus sawus spehkus, lai atbalstitu sawu partiju — sozialdemokratiju.

Ja no nepilneem 2 milj. Wines eedsihwotajeem, sihdainus un sirmgalwjus eeskaitot, soz.-dem. partijâ sastahw 420.000 beedru, bet par sozialdemokratiju sawas balsis nodod pat diwas treschdalas no wiseem balsstees igeem, tad tas ir spehks, kursch ari kautko spehj, kursch spehj iswest warenos darbus strahdneezibas labâ.

Te paraugs ir muhsu azu preekschâ. Mums winsch ir japrot tikai pakaldarinat.

Par wisâm leetam, mums ir jastiprina sawa partija. Pehz tam, — kas schinî rudeni buhs tâpat no swara — wiseem jaruhpejâs par to, lai par sozialdemokratiju nodoto balsu skaits peeaugtu, lai winas swars parlamentâ un likumdoschanâ kluhtu leelaks.

Tad besdarbneekeem nebuhs jaluhdzas no waldibas darbu kâ schehlastibu, bet tee to sanems kâ sawu zilwezisko teesibu. Nespehjneekeem nebuhs jaluhdzas pehz wezuma schehlastibas maises, pehz tam, kad tee wisus sawus labakos spehkus atdewuschi darbam, bet tee sanems sawu pensiju. Truhzigâm mahtem nebuhs janogalina sawi behrni bada dehl.

To mums mahza Wines sozialdemokratijas darbs, to jasasneedz ari mums!

Weetejâs sinas.

Juridiskus padomus arodbeedribu beedreem sneegs otrdeen, 1. septembri no 6—7 wakarâ, Tautas namâ.

Leeli strahdneeku sporta swehtki. Scho swehtdeen, plkst. 3 deenâ, SSS Leep. nod. sportlaukumâ (pilsehtas apstahdijumos) notiks Lejas-Kursemes nod. strahdneeku sporta swehtki — fiskulturas demonstrazija. Swehtku programâ usnemtas daudzas interesantas weeglatletikas sazensibas — kâ indiwidueli tâ kolektiwa sporta weidi — skreeschanas, lekschanas, meschanas. Ritenbraukschanâ eetilpinati kâ ahtruma tâ ari isturibas brauzeeni, kuros peedalisees Latw. meistars Jansons no Rigas un daudzi lauku nodalu sportisti. Interesanti buhs noskatitees ari sargu sporta zihnâs, kurâs dalibu nems sargu sporta kom., kura uswareja strahdn. pasaules olimpiadê. Swehtku „nagla" buhs pirmâs strahdneeku motozikletisku sazihkstes sportlaukumâ. Peedalisees tschetras maschinas. Bez tam wingrotaji usstahsees ar brihwâm kustibam un wingrojumeem sporta aparatos. Notiks tauwas wilkschanas sazihkstes, rokballes spehles un daudzi ziti sporta preekschnesumi.

Sazensibâs peeteikti: Rigas sportisti Baltinsch, Robeschneeks, Leepina, Grinbergs, Fogele, Milke, Gutmans, Gruschâns, wisi pahrleezinati sporta spehki, Preekules, Ruzawas, Aisputes, Sakas un zitu SSS nod. weeglatleti, wisi Leepajas strahdneeku sportisti: weeglatleti, ritenbrauzeji, wingrotaji un sargu sportisti. Lai noskatitos plascho strahdneeku sporta sarihkojumu no Rigas peeaizinati 70 strahdneeku sportisti-ekskursanti. Swehtkos eeradisees SSS preekschneeks b. Br. Kalninsch. Kopejs sportistu gahjeens atees no Tautas nama plkst. 2 deenâ. Plkst. 8 wak., Tautas namâ notiks swehtku noslehguma sarihkojums ar wingroschanas uswedumeem un sekojoschu deju. Eeeja: sportlaukumâ numuretâs weetâs Ls 1.—, pahrejâs weetâs Ls 0.50. Swehtku sarihkojumâ Tautas namâ Ls 0,50.

Masleetotas

skolas grahmatas

dab. pr. wisâm skolam apm. 50% lehtak, kâ jaunas

A Witte grahm. weik. Leepajâ, Siwju eelâ 2.

NB. Pehrk un apmaina pag. gada skolas grahmatas.

Pahrmainas armijâ. Ar walsts presidenta weetneeka Dr. P. Kalnina pawehli atwalinats no karadeenesta maksimalo wezumu jasneeguschee Leepajas karaslimnizas preekschneeks ahrsts-plkw. Jekabs Behrsinsch. Behrsina weetâ par slimnizas preekschneeku eezelts lihdschinejais 7. Siguldas kahjneeku pulka ahrsts plkw.-ltn. Pauls Apinis.

Aprinka pensiju komisija skatija zauri 30 eesneegtos luhgumus dehl pensijas peeschkirschanas. 23 eesneegtos luhgumus eewehroja un tos wirsis tahlak parastâ kahrtibâ, bet 7 luhgumus woraidija daschadu eemeslu dehl.

dz. **Sulkes Leepajai.** Wahzu twaikonis „Kolbergs" eeweda wakar weetejeem silku tirgotajeem ap 2000 muzu silku.

k. **Leepajai paschai sawa schoferu pahrbaudes komisija.** Lihdz schim Leepajâ bija tâ kâ laiku pa laikam, skatotees pehz wajadsibas, pee mums „weesojâs" Rigas schoferu pahrbaudes komisija. Tas, protams, bija loti neehrti un ismaksaja ari loti dahrgi. Tagad, sakarâ ar wairakkahrtejeem luhgumeem, eekschleetu ministrija dewusi Leepajai paschai sawu schoferu pahrbaudes komisiju. Par tâs preekschsehdetaju eezelts prefekts Steinerts, bet par lozekleem — inscheneeri Fr. Schalms un Schots, un wezakais techniķis W. Schtahls. Komisijas sekretars — prefekturas darbwedis Grineisens.

k. **Welosipedi jaapgaismo.** Rudenim eestahjotees wakars usnahk ahtri un naktis kluhst tumschas. Tapehz polizijas eerednî sahk stingri luhkotees uz to, lai welosipedi tiktu apgaismoti. Wairaki welosipedisti jau aisstureti.

Lasitajeem!

Lai nezeltos trauzejumi awises peesuhtischanâ, luhdsam jo laikus

atjaunot abonementu

uz septembra mehnesi.

„Strahdneeku Awises" ekspedizija.

---

1. **Krahpj sweesta pirzejus.** Kahds laukšaimneeks wakar bija eewedis Leepajâ sweestu wairakos diwmahrzinu spainischos un tos uz tirgus pahrdewa. Kas gribeja sweestu pirkt, tam bija japehrk wijs spainischa saturs. Bet israhdijâs, ka šaimneeks šawus pirzejus gribeja krahpt. Weenâ un ari pehdejâ spainitî tas bija istaisijis leelu tukschumu. Bet tà kà spainitis, no wirspuses skatotees, bija lihdz malam pilns, tad ari šwaram wajadseja buht pilnam. Tikai šaimneeka pascha leelâs eedsihwoschanâs kahres dehl tas eekrita. Kad sweestu nehma no spainischa ahrâ, gabals pahrlukšu widû, tukschuma weetâ, puschu un tà blehdiba nahza gaismâ. Bet lihdz šamekleja poliziju „godigais" raschotajs bija paspehjis nosust, jo tas tirgojâs uz šweschem rateem.

2. **Neusmamgs brauzejs.** Pee atbildibas teek saukts šmagâ auto Nr. 5041 waditajs Fridrichs Rode, dsihwoj. Wilhelmînes eelâ Nr. 54. Rode, brauzot uz Peldu un Tirgonu eelas stuhra nedewa brihdinajuma signalu, pee kam tas tikko nesabrauza kahdu Mahrtinu Siwertu, dsihwoj. Matroschu eelâ Nr. 6.

Paskaidrojums. Sakarâ ar muhsu wakardeenas sinojumu: „Eebrauzamâs sehtas labatas saglu „banda" notwehrta" rakstâ minetâ Eewa Krigens paskaidro, ka maku ta naw šagusi, bet gan atradusi eebrauzamâ sehtâ, par tko ta sinojusi kriminalpolizijai.

Paskaidrojums. „Strahdneeku Awises" 22. julijâ eeweetotâ korespondenze „Nekahrtiga usnehmeja dehl jazeesch sabeedribai" dibinas uz pahrpratumeem. Atteezibâ uz šazito par usnehmeju Keiri redakzija ir maldinata un redakzija par scho rakstu atwainojâs.

Atrasts mehtelis un zepure, kas šanemami Leepajas poliz. 1. eezirkna kanzlejâ.

Partijas dsihwe.

Polu beedru šapulze. Pagahjuschâ swehtdeenâ, Tautas namâ šapulzejâs Latw. soz.-dem. polu sekzijas beedri. Ar sinojumeem usstahjâs b. b. Solowjows, Simanowitschs un Masewskis, referejot par paschreisejo momentu, pilsehtas domes darbibu un preekschâ stahwoschâm šaeimas wehleschanam. Šapulze noklausijâs sinojumus ar leelu interesi un pehz resultateem dsihwi peedalijâs debatês. ž

Darba Jaunatne.

Agitkolektiwa mehginajums schodeen, plkst. 8 wakarâ. Luhdz eerastees ari „Prolet.d." dalibneekus.

Sabeedriskâ un kulturelâ dsihwe.

Tautas Augstskolas waldes sehde notiks peektdeen, plkst. 8, Basnizas eelâ 7.

Latwijas tarâ krituschu kareiwju gimenu palihdsibas beedriba šasauz swehtdeen, 30. augustâ, 2 deenâ, pilnu beedru šapulzi Latweeschu beedribâ, Ugunsdsehseju laukumâ Nr. 2.

W. L. Technikuma absolwentu b-bas gadskahrtejâ pilna beedru šapulze peektdeen, 28. augustâ, plkst. 7 wakarâ, Komerzskolâ, Ulicha eelâ Nr. 5. Wajadsigâ b-ru skaita nešanahkschanas gadijumâ, stundu wehlak turpat teek notureta otra šapulze, pilnteesiga pee katra b-ru skaita.

Sports.

— Mašu kustibu generalmehginajums schodeen, plkst. pus 8 wak., uz sportlaukuma. Leetainâ laikâ mehginajums notiks Tautas namâ. Cerastees wiseem, jo tiks noslehgts wingrotaju skaits.

— Wingrotajeem mehginajums sporta aparatos schodeen, plkst. 7, uz sportlaukuma.

— Plastikas mehginajums schodeen, plkst. 9 wak., Tautas namâ.

— Wiseem nodalas beedreem jaerodas swehtdeen, noteikti plkst. 2, Tautas namâ, lai peedalitos nowada swehtku gahjeenâ.

— Sargu sporta dalibneekeem pahrbaudes šazihkstes schowakar, plkst. 7, sportlaukumâ.

— S. p. 8. sehnu pulz. sek. pioneereem: Alksnim, Gluhdawam, Singim, Zeschkim, Melwerim, Korisnam, Jekabsonam, Treilibam, Kosakam, Fersterim, Risikam un Ruhdolfam eerastees schodeen, plkst. 6 p. p., uz sportlaukuma.

— Beedri-nes, kureem ir nenodoti beedribas sporta kostimi, teek luhgti tos nodot schowakar, uz sportlaukuma.

— Beedri, kuri waretu usnemt pee sewis sportistus — eebrauzejus, teek luhgti atstaht adreses „Strahdn. Aw." kantorî waj pasinot b. Hermanim schowakar, uz sportlaukuma.

— S. p. Leepajas nowada futbolturnirâ par teesnescheem nosihmeti b. b. Kupe, Josefarts un Sunde.

— b. Kupe, sek. spehlem 28. aug. (8. p. : 50. p.), 11. sept. (16. p. : 7. p.) un 27. sept, (7. p. : 50. p.).

b. Josefarts sek. spehlem 31. aug. (16. p. : 7. p.), 6. sept. (8. p. : 16. p.), 18. sept. (8. p. : 50. p.) un 20. sept. (7. p : 8. p.);

b. Sunde — 5. sept. (50. p. : 7. p.), 19. sept. (50. p. : 16. p.), 26. sept. (16. p. : 8. p.).

— S. p. Leep. now. futbolturn. teesneschu kolegijas lozekleem apspreede šestdeen, plkst. 19, Tautas namâ. Luhdsu eerastees ari b. b. Kupim, Josefartam un Sundim.

Now. pr-ka w. i.

— S. p. Leep. now. ahrkahrteja padomes sehde notiks swehtdeen, plkst. 10, Tautas namâ. Peedalisees S. P. T. K. pahrstahwis.

— 2. raj. šargeem, kuri ir nosihmeti komandâ un tauwas wilkschanâ, eerastees schodeen, plkst. 7 wak., uz sporta laukuma. Cerastees ari b. Leegim un Timberim.

— 8. meit. pulz. kontrolapmahzibas schodeen, plkst. 6, Tautas namâ.

Leepajas pilsehtas un aprinka skolotaju konferenzes turpinajums.

Par Leepajas pilsehtas un aprinka skolotaju šanahkšmes gaitu wakar jau ihsumâ sinojâm. Schodeen wehl informejam lasitajus par debatem pehdejâ deenas kahrt. punktâ — daschados jautajumos.

Nikrahzes pag. skolas pahrsinis jautà, zik ilgi wehl min. pagastâ turpinasees tahds stahwoklis, ka skolai naw šawu telpu. Pag. mahzibu gadâ, agrakais skolas nams nodega, bet wehl tagad nekas neteek darits, lai skolai usbuhwetu jaunu namu. Skola tagad šadalita pa atšewischkâm klasem mitinas wairakâs jaunšaimneeku mahjâs. Tahdos apstahkos darbojoschos skolu war usskatit par galigi primitiwu. Atbildet schinî jautajumâ kompetentakà persona bija apr. waldes pr-tajs Lihzis, kursch tad ari paskaidroja, ka skolai jau nu, šaprotams, gruhti ejot, bet prasit tagad jaunu skolas namu buhtu neweetâ, jo pagastam nekahdu lihdzeklu neesot un ari winsch personigi tur nekà newarot darit. Azimredsot, nikrahzeeschi wehl gadeem warès pagaidit, lihdz winu pagastâ sahks kehrtees pee jauna skolas nama buhwes.

Tahlak Kalnmuischas pag. pamatsk. pahrsinis luhdz istirsat jautajumu par pehdejâ laikâ winu pagastâ beeschi isdaritàm skolotaju pahrzelschanam un atlaischanam no weetas. Mineto nahzees peedsihwot wairakeem schis skolas skolotajeem, pee tam, pilnigi bez kahda dibinata eemesla. Pahrzeltee un atlaistee skolotaji par to suhdsejuschees pat lihdz senatam, kursch nedibinato skolu waldes rihzibu atzehlis un nosazijis, ka skolotajeem japaleek eepreekschejâs weetâs. Ari schinî jautajumâ Lihzis atbildeja, ka minetais tizis darits wadotees no leetderibas weedokla. (!? Ref.). Skolai neesot bijis peeteekoschs behrnu skaits tikdaudz skolotajeem. Kad skolas pahrsinis paskaidro, ka skolas pahrskats usrahdijis pretejo — behrnu skaits wisâ skolâ, zaurmehrâ nemot, pat pahrsneedsis normalo skaitu, kahds buhtu wajadsigs wisu skolas skolotaju nodarbinaschanai, Lihzis atkal atbildeja, ka šagatawoschanas klasu skolneekus tak newarot usskatit par skolneekeem (skolotaji palika nešapraschanâ par ko tad ihsti winus war usskatit!) un teesas lehmums esot weenkahrschs pahrpratums. Bez tam, pascham Kalnamuischas pag. skolas pahrsinim Lihzis aisrahda, lai turpmak ar schahdàm leetam winu wairs neapgruhtinot. (Pawisam pareisi! Lihzim tatschu tagad janodarbojas ar semšaweeschu agitazijas darbu! Ref.).

Tahlak wehl pahrrunà daschus masak nosihmigus jautajumus, ar ko ari skolotaju šanahkšmes pirmà deena ir noslehgta.

Wakar, skolotaju šanahkšmes otrâ deenâ Saeimas dep. b. Dehkens nolasija referatu par tematu: „Isglihtibas un pensiju likums."

Jaunais walsts darbineeku pensiju likums, kursch stahjees spehkâ jau no sch. g. 31. jul., isstrahdats sozialâs likumdoschanas komisijâ un pilnigi bez isglihtibas komisijas lihdzdalibas, kadehl isglihtibas darbineekeem — skolotajeem, winu newar usskatit par teizamu. Labwehligaks tas ir gan walsts eeredneem un karawihreem. Bez tam schis likums peeschkihris pensijas ari aissargu darbineekeem, schehlsirdigàm mahšam un mahzitajeem, tà kà wisu pensionejamo personu skaits pahrsneedz 80,000 par šumu Ls 10,000,000. Jaunais likums peeschkir pensijas wiseem teem walsts darbineekeem, kuri nokalpojuschi walsts deenestâ 25 gadus un šasneegušchi 55 gadu wezumu. Pensiju ismakšà 50 proz. apmehrâ, skaitot no tàs algas šumas, kahda pehdejà ideenas gadâ eerakstita darba algas listê. Par katru pensijâ esoschu gadu, pensija paleelinas par 3—5 proz., lihdz ta šasneedz pilnas 80 proz., pehz kam augstakas pensijas wairs neismakšà. Pensiju war dabuht ari tahdos gadijumos, kad darbineeks šaudejis 40 proz. no darba spehjam. Pamat- un widusskolu skolotajeem pensijâ eeskaita ari tos gadus, kurus tee pawadijuschi tahlak isglihtojotees kahdâ augstakà mahzibas eestahdê. Naw no šwara ari tas, waj darbineeks strahdajis pahrmainus kà skolotajs, ecrednis, karawihrs u. t. t. Pensija tàpat skaitas weenalga kahdu amatu darbineeks ari neeenemtu, kad tik tas ir walsts darbs. Gadijumâ, ja darbineeku soda ar teesibu šaudeschanu, pensiju šanem wina gimene. Bezbehrnu atraitnem ir teesiba šanemt pensiju weenigi tahdâ gadijumâ, ja wihrs bijis 60 g. w. un laulibâ ar šewu nodsihwojis 1 gadu. Darbineeka behrni bauda teesibu uz pensiju lihdz 16 dz. gadam, bet ja apmeklè skolu — lihdz 20 dz. gadam. Pensijas teesu bauda ari wisu darbineeku wezaki, ja tee ir šaudejuschi darba spehjas.

Leetischko referatu b. Dehkens nolasa šewischki šaistoschâ walodâ un plaschà auditorija to usnem ar leelu interesi. Pehz referata par mineto tematu wehl notika debates, kurâs b. Dehkens šneedza tuwakus paskaidrojumus.

Wakar wakarâ tur pat Tschakstes pamatskolâ šanahkšmes dalibneekeem notika tehjas wakars, kurî pahrrunaja daschus sihkakas dabas jautajumus.

Schodeen wehl turpinas referati. Lasa Dr. T. Zelms un Senta Maurina. L.

Starptaut. dselsszeku konferenze slehgta.

Starptautiskâs dselsszeku konferenzes preeksches detajs Maskalninsch sino:

SPRS-Latwijas-Igaunijas tarifu konferenzes deenas kahrtibâ bija jautajums par teescho pretschu tarifu isstrahdaschanu un iswaschanu dsihwê. Cerewehrojot, ka tarifu isstrahdaschana prasa daudz laika, tad peemehrojotees konferejoscho pahrstahwju eeskateem, darbwedibas pahrwalde isstrahdàs jaunu tarifu projektu, kuru zaurskatis nahkoschâ konferenzê. Tomehr, eewehrojot, ka tagadejee Igaunijas un Latwijas pretschu tarifi pehz buhtibas daudz neatschkiras, domajams, ka wehl lihdz kopeja tarifa peenemschanai teescho satikšmi pagaidam eewedis tikai starp Latwiju un Igauniju. Pehdejâs deenâs wairakos laikrakstos parahdijuschâs šunas, itkà SPRS dselsszeku pahrstahwji ar draudzeem gribejuschi peespeest Latwijas un Igaunijas delegatus peekrist dselsszeku tarifu paseminajumam. Schi šina nešaeetas ar pateesibu.

Konferenzi aiswakar pehz plenarsehdes slehdza.

Muhki glabà wehrtigas grahmatas.

Spanijas pilsonu gwarde konfiszejusi waicalas janstritu walodâ sarakstitas grahmatas un citas wehrtibas, kuras Komitas jesuitu klostera cenineeki isnesuschi no klostera un noslehpuschi kahdà zitâ weetâ. Par wainigeem peenahktee muhki pat scho grahmatu noslehpschanas eemeslu usdewuschi to, ka baidijuschees, ka republikani waretu klosteri nodedsinat. Konfiszeto grahmatu wehrtiba sneedzas pee 250,000 lateem.

Pasaules kronika.

— Schausmigà wehtra, kas plosijusees pehdejâs deenâs Atlantiskà okeana peekrastê, prasijusi daudz upuru, wiswairak frantschu sweineeku starpâ. Pehz lihdzschim šanemtàm sinam 15 zilweki noslihkuschi; par daudzeem swejas kugeem wehl truhkst sinu.

— Madridê iszehlees metalstrahdneeku streiks. Pehdejâs deenâs starp fabrikanteem un strahdneekeem westàs šarunas bija beiguschàs bez resultata.

— Bergenas radio stazija sino, ka wisu pagahjuscho nakti un schodeen ta atradusees šakaros ar Wilkinša semuhdeni „Nautilus".

— Slawenais amerikanu lidotajs Lindbergs ar šeewu eeradees Tokijâ. Apmehram šimts tuhkstoschu leels lauschu pulkis šarihkoja lidotajam zelâ uz weesnizu juhsmigas ovazijas. Lindbergs ar kundzi paliks Tokijâ 6 deenas.

— Reikjawikas (Islandê) seimografiskà stazija atsihmejusi apaksches grunteenus apmehram 40 klm. attahlumâ no Reikjawikas. Nekahdi materiali šaudejumi naw nodariti, tikai notizis leelaks kalna nogruwums.

Tuwu un tahlu.

Pasaules seelakais amfiteatris

ir kahdreisejais Kolosseums Româ. Winâ eerihkotas sehdweetas preeksch 50.000 skatitajeem. Schi amfiteatra eeswehtischanas swinibas wilkuschàs weselas 100 deenas, kurâ laikâ „deewam par godu" nokauti wairak kà 5000 lopu.

Aitam wilna šahkusi augt ais nejauschibas.

Mescha aitam neaug wilna, bet gan asas, garas spalwas. Tas nosihmè, ka muhsu šentschi aitas turejuschi ne wilnas, bet gan galas un peena labad. Mihkstà wilna, kura zilweku apgehrbà joprojam ir neatweetojama pateizotees ruhpigai kopschanai, un aitu gani buhs šawà laikà bijuschi ne masumu pahrsteigti, nowehrojot šawu ganampulku ahrejà isskata pahrwehrtibas.

Izdewejs:
Latw. Soz.-Dem. Str. Part. Leepajas org.
Atbildigais redaktors: J. Krikmanis.

Pahrzelojis
mahkslineeks
K. Hartmans,
Graudu eelâ 14.

Aptekšne
war peeteiktees Julionnas eelâ 10, dz. 3.

Modeji (sievietes)
no 16—20 gad., war peeteiktees mahkslineeka K. Hartmana studijâ, Graudu eelâ Nr. 14.

Papiru maisinu fabrikai wajadsigs 18—19 g. w.
pašuhtams sehns
pee pastahwiga darba—ar rekomendazijam. Peeteiktees pee Gutmana, Helenes eelâ 8.

Wehlos weetu
kà weesu apkalpotaja jeb masâ šaimneezibâ, ešmu ar meeru isbraukt prowinzê. Peedahwajumus nodot schâs aw. kant. šem „Weesu apkalpotaja".

Kalpone
— widejos gados, wajadsiga Wilhelmines eelâ 50, dz. 3.

Kooperatiwa „Weenība"
walde Leepajâ, J. Juhrmalas eelâ 12, ar scho pasino, ka
kooperatiws teek likwidets
un ka eeinteresetàm personam janokahrto šawas leetas lihdz sch. g 10. septembrim.

Wisus skolas peederumus
augstakà labuma, par lehtàm zenam peedahwà
papiru tirgotawas
B. Golovčiners,
Graudu eelâ 46, tahlr. 950.

Firma Dunkert,
Graudu eelâ 40, tahlr. 331.
Peedahwaju partiju gadijuma prezes kà:
burtnizas . . . . . à 3 šant.
usdew. burtnizas . . . à 8 „
šihmukus . . . . . à 5 „
kreppapiri . . . . . 15 „
pastkartes 1000 paraugos à 3 „
ka ari daudz zitas prezes par šewischki lehtàm zenam.

K. Hartmaņa
Mahkslas studijā, Leepajā
dib. 1918. g.
Sihmeschanas un glesnoschanas mahzibas sahkas 2. septembrî.
Peeteiktees Graudu eelâ 14.
Studijas waditajs: K. Hartmanis.
Parises mahksl. akad. diplomands un starptaut. mahkslineeku šaweenibas lozeklis Româ, Parisê un Berlinê.

M. Leišes mahjturibas-rokdarbu kurš
Leepajâ, Helenes eelâ 7, tahlr. 16-60.
Sarihko no 1.—12. septembrim
auglu pahrstrahdaschanas kursus.
Kursu sahkums 1. septembrî, plkst. 18. Vilnu kursu beiguschàm kursistem peedalischands brihwa. Turpat dabujama M. Leisches „Praktiskà mahjturiba" ar 1010 rezeptem un daudzeem peelikumeem, bagatigi ilustreta.

Iskatru teloschu papes waj stahrda jumtu

war zaur neezigàm puhlem un isdewumeem ar gumijas jumtu kiti „ELASTIN" islabot un pataisit uhdeni zaurnelaidoschu ne tikai uz gadu waj diweem, bet uz wiseem laikeem. — Dabujama kastinâs pa 2, 4 un 8 kilo Leepajâ pee: L. Auders, A. Bergs, K. Bergs, Rub. Berg, Fosse u. Ko, H Herzberg, J. Iberg, E. Klawin, M Serdeen, J. Stanislaw, F. Treumann (Rungeneeka namâ).

Preekschstahwis: J. Knoth, Leepajâ, Helenes eelâ 12. Tahlr. 412.

Kalpone
wajadsiga Helenes eelâ Nr. 28, pee Hurwiza.

Kalpone
wajadsiga ehdeenu mahjâ, Aleksandra eelâ 3.

Ishrejamas skaisti
meb. istabas
— war ari ar pilnu pansiju Peenem ari skolneekus.
Peldu eelâ Nr. 37 un Nr. 51.

K. Mittenberga PIRTS,
Jaun-Leepajâ, Schuwalowa eelâ 17,
teek katru sestdeenu turinata.

Atsezeloschanas dehl tuhlit atdodams uz laukeem, pee dselsszeka stazijas
pahrtikas weikals
Peeprasit Leepajâ: W. Weinreicha kga weik., Wezais tirgus 11. Grobinâ: M. Trinischa kga weikalâ.

Pahrdodama
labs. schujmaschina
Bahrenu eelâ 21, dz. 8.

Peedahwajam uz wislehtako:
Zinkbaltumu
Okeru
Pernizas un wisus
Krahsotaju peederumus
Fossè & Co.
Tahlr. 3-49. Helenes eelâ 2.

Leepajas Jaunais Teatris
Hagedorna eelâ Nr. 4.
Peektdeen, 28. augustâ 1931. g. plkst 8 wak.
Pirmisrahde
Fridricha Schillera tragedija 9 ainâs
Mihla un wiltus
Reschisors F. Rode.
Derigs abonementa 2. kupons.

Swehtdeen, 30 augustâ 1931. g. plkst. 8 wak.
Adolfa Allunana šadsihwes aina ar dseedaschanu 4 zehleenos
Wisi mani radi raud!
Reschisors Frizis Rode.
Eeejas maksa, eeskaitot garderobes usglabaschanu, no Ls 0.40—1.60.
Biletschu eepreekschpahrdoschana J. Rowes grahmatu weik., Leelâ eelâ 15. Teatra kase atwehrta, israhdschu deenâ no plkst. 5 pehz pusd. Walde.

Speestuwe „Gutenbergs", Leepajâ, Helenes eelâ 3.